

Sygn. akt I C 308/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 listopada 2015 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Piotr Połczyński

Protokolant: staż. D. W.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 listopada 2015 r. w G. sprawy

z powództwa Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.

przeciwko E. P.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego E. P. na rzecz powoda Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 18.330,85 zł (osiemnaście tysięcy trzysta trzydzieści złotych osiemdziesiąt pięć groszy) wraz z odsetkami w wysokości czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego (...) od kwoty 16.263,25 zł (szesnaście tysięcy dwieście sześćdziesiąt trzy złote dwadzieścia pięć groszy) od dnia 28 września 2014 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. odstępuje od obciążenia pozwanego E. P. kosztami postępowania w niniejszej sprawie;

IV. nakazuje ściągnąć od powoda Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 827,-(osiemset dwadzieścia siedem) złotych tytułem nieuiszczonej części opłaty sądowej od pozwu.

Sygn. akt I C 308/15

UZASADNIENIE

Powód Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. pozwem wniesionym w dniu 13 czerwca 2014 r. w elektronicznym postępowaniu upominawczym, sprecyzowanym następnie pismem datowanym na 27 kwietnia 2015 r., domagał się zasądzenia od pozwanego E. P. na swoją rzecz 16.263,25 zł tytułem należności głównej – wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od 23 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty, dalszej kwoty 2.067,60 zł stanowiącej odsetki umowne obliczone według stałej stopy procentowej w wysokości 16% w skali roku, naliczone od należności głównej za okres od 25 marca 2012 r. do 6 stycznia 2013 r., oraz 3.722,69 zł tytułem odsetek od zadłużenia przeterminowanego naliczonych od należności głównej za okres od 26 kwietnia 2012 r. do 22 kwietnia 2014 r. Powód wnosił też o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu swojego żądania podał, że na mocy umowy z dnia 9 września 2011 r. udzielił pozwanemu pożyczki w kwocie 16.982,14 zł, po czym, w związku z niedokonywaniem przez E. P. regularnych wpłat na poczet spłaty zadłużenia, powód pismem z dnia 13 listopada 2012 r., skutecznym z dniem 7 stycznia 2013 r., wypowiedział pozwanemu powołaną umowę, a następnie pismem z dnia 23 kwietnia 2014 r. wezwał pozwanego do zapłaty.

W piśmie procesowym datowanym na 29 maja 2015 r. powód z ostrożności procesowej podniósł, iż jeśli nie doszło do skutecznego wypowiedzenia pozwanemu umowy pożyczki, to fakt złożenia pozwu i zapoznania się z nim przez E. P. należałoby traktować jako oświadczenie woli powoda o rozwiązaniu przedmiotowej umowy, a wówczas 30-dniowy

termin do zapłaty biegłby dla pozwanego od dnia 28 sierpnia 2014 r., to jest od chwili, kiedy doręczono jemu nakaz zapłaty.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty z dnia 22 sierpnia 2014 r. wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym, pozwany podniósł zarzut przedawnienia, wskazując na 3-letnie przedawnienie dochodzonych roszczeń. Stanowisko swoje E. P. podtrzymał w dalszym toku postępowania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 grudnia 2009 r. strony zawarły (...) P. nr (...), zgodnie z którą Bank (...) Spółka Akcyjna w W. udzielił E. P. pożyczki w kwocie 15.000,-zł.

/dowód: umowa – k. 118/

Na mocy (...) P.: podwyższenie” z dnia 9 września 2011 r., powód udzielił pozwanemu pożyczki w kwocie 16.802,14 zł. Nominalne oprocentowanie roczne ustalone zostało na 16,90%, zaś odsetki od zadłużenia przeterminowanego miały być naliczane według stopy procentowej określonej w Cenniku usług. Pożyczka ta miała być spłacana przez E. P. w ratach miesięcznych, z datą płatności pierwszej z nich przypadającą na dzień 25 października 2011 r., a ostatnią na 25 września 2017 r.

/aneks – k. 27-28/

Odpis pozwu doręczony został pozwanemu w dniu 28 sierpnia 2014 r.

/dowód: potwierdzenie odbioru – k. 12 i 13/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w przeważającej mierze zasługiwało na uwzględnienie, a podniesiony przez E. P. zarzut przedawnienia był niezasadny.

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie powołanych powyżej dokumentów, których prawdziwość nie budziła wątpliwości.

Umowa, z której powód wywodził swoje roszczenia (stanowiąca, pomimo swej nazwy – „aneks” – umowę pożyczki), zawarta została w dniu 9 września 2011 r., a wynikająca z niej należność miała być płatna w miesięcznych ratach od 25 października 2011 r. do 25 września 2017 r. Zatem termin przedawnienia tego roszczenia, który jako związany z prowadzeniem przez powoda działalności gospodarczej, wynosi 3 lata (art. 118 k.c.), do chwili wniesienia pozwu w dniu 13 czerwca 2014 r. niewątpliwie nie upłynął. Uzupełniająco należy w tym miejscu wskazać, że wniesienie pozwu skutkowało przerwaniem biegu przedawnienia (art. 123 § 1 pkt 1 k.c.). Przedawnienie to nie biegnie przy tym na nowo aż do chwili prawomocnego zakończenia niniejszego postępowania (art. 124 § 2 k.c.).

Tym samym, nie znajdując podstaw do zakwestionowania powołanej umowy z dnia 9 września 2011 r., mając przy tym na względzie, że pozwany potwierdził jej zawarcie (protokół rozprawy z dnia 24 czerwca 2015 r. – k. 87 akt sprawy), uznając zgłoszony przez pozwanego zarzut przedawnienia za nieskuteczny, Sąd uznał roszczenie powoda o zapłatę przez pozwanego należności głównej w kwocie 16.263,25 zł za usprawiedliwione.

Jednocześnie Sąd stwierdził, iż brak jest podstaw pozwalających przyjąć, by powód skutecznie wypowiedział pozwanemu umowę pożyczki pismem datowanym na 13 listopada 2012 r., znajdującym się na k. 30 akt sprawy. Powód nie złożył potwierdzenia doręczenia tego oświadczenia pozwanemu, a Sąd nie uznał za wystarczający w tej mierze zrzutu ekranu z obsługiwanej przez samego powoda aplikacji C. T. (znajdującego się na k. 78 akt sprawy). W braku oświadczenia pozwanego potwierdzającego doręczenie jemu oświadczenia o wypowiedzeniu, okoliczność ta winna zostać wykazana potwierdzeniem odbioru, czego jednak powód nie uczynił.

Sąd uznał jednak za zasługujące na akceptację stanowisko powoda wyrażone w piśmie procesowym datowanym na 29 maja 2015 r. (k. 76 v. akt sprawy), zgodnie z którym w razie ustalenia, że nie doszło do wypowiedzenia umowy pożyczki powołanym pismem z dnia 13 listopada 2012 r., jako oświadczenie woli Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. o rozwiązaniu z pozwanym umowy pożyczki należałoby potraktować złożenie pozwu i zapoznanie się z nim przez pozwanego. Sąd miał w tej mierze na względzie, iż w pozwie mowa jest wprost o wypowiedzeniu umowy. Należy jednocześnie wskazać, iż informacji o wypowiedzeniu umowy brak jest w przedsądowym wezwaniu do zapłaty z dnia 23 kwietnia 2014 r., wobec czego nie sposób utożsamiać doręczenia pozwanemu tego pisma z dokonanym wypowiedzeniem. W konsekwencji nie sposób przyjmować, by dokonane przez doręczenie tego pisma z dnia 23 kwietnia 2014 r. wezwanie do zapłaty całej należności w kwocie 16.263,25 zł było skuteczne, skoro w tym celu konieczne było wcześniejsze lub najpóźniej jednoczesne skuteczne wypowiedzenie umowy pożyczki. W konsekwencji początek biegu 30-dniowego terminu wypowiedzenia Sąd ustalił na 28 sierpnia 2014 r., kiedy to E. P. otrzymał odpis pozwu w niniejszej sprawie, a w konsekwencji termin ten upłynął z końcem dnia 27 września 2014 r. Doręczenie odpisu pozwu należy równocześnie traktować w okolicznościach sprawy jako wezwanie do zapłaty całej należności w kwocie 16.263,25 wymagalnej na skutek wypowiedzenia. Zatem pozwany opóźnił się ze spełnieniem dochodzonej pozewem należności w kwocie 16.263,25 zł od dnia 28 września 2014 r. i jest to zarazem pierwszy dzień, od którego powodowi należą się dalsze odsetki umowne od tej kwoty (art. 481 § 1 k.c.). Co do wysokości przedmiotowych odsetek, powód domagał się zasądzenia ich w wysokości równej czterokrotności stopy kredytu lombardowego(...)Jakkolwiek w umowie z dnia 9 września 2011 r. wysokość odsetek ustalono na 16,90%, to jednak wysokość odsetek umownych nie może przekraczać w stosunku rocznym tzw. odsetek maksymalnych równych czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego (...) (art. 359 § 2⁽⁽¹⁾⁾ k.c.), natomiast za okres, za który odsetki te powodowi przysługują – do chwili wydania wyroku (art. 316 § 1 k.p.c.) – wysokość przedmiotowej stopy wynosiła początkowo 4% (od 4 lipca 2013 r., zgodnie(...)z dnia 3 lipca 2013 r. w sprawie stopy referencyjnej, oprocentowania kredytów refinansowych, oprocentowania lokaty terminowej oraz stopy redyskonta weksli w Narodowym Banku Polskim; Dz. Urz. NBP z 2013 r., poz. 15), następnie 3% (od 9 października 2014 r., zgodnie z uchwałą nr 6/2014 Rady Polityki Pieniężnej z dnia 8 października 2014 r. w sprawie stopy referencyjnej, oprocentowania kredytów refinansowych, oprocentowania lokaty terminowej oraz stopy redyskonta weksli w (...); Dz. Urz. NBP z 2014 r., poz. 11) i kolejno 2,5% (od 5 marca 2015 r., zgodnie z uchwałą nr 1/2015 r. z dnia 4 marca 2015 r. w sprawie stopy referencyjnej, oprocentowania kredytów refinansowych, oprocentowania lokaty terminowej oraz stopy redyskontowej weksli w (...) Dz. Urz. NBP z 2015 r., poz. 2). Tym samym ustalone w umowie oprocentowanie w całym tym okresie było wyższe niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, wobec czego powodowi należą się odsetki maksymalne (art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 359 § 2⁽⁽²⁾⁾ k.c.).

Zasadnie też powód ustalił wysokość wyliczonych za okres od 25 marca 2012 r. do 6 stycznia 2013 r. skapitalizowanych odsetek umownych, składających się na objętą pozew kwotę 2.067,60 zł, na poziomie 16%. Zgodnie z umową miały one wynosić 16,9% (zob. §2 pkt 4 umowy), przy czym wysokość odsetek maksymalnych za wskazany okres była wyższa (zob. uchwały Rady Polityki Pieniężnej: nr (...) z dnia 8 czerwca 2011 r., Dz. Urz. NBP Nr 8 z 2011 r., poz. 9; nr (...) z dnia 9 maja 2012 r., Dz. Urz. NBP z 2012 r., poz. 4; nr (...) z dnia 7 listopada 2012 r., Dz. Urz. NBP z 2012 r., poz. 10; nr (...) z dnia 5 grudnia 2012 r., Dz. Urz. NBP z 2012 r., poz. 15). Powód mógł zatem domagać się ich w wysokości niższej, wynoszącej 16%.

Co się zaś tyczy odsetek od zadłużenia przeterminowanego, wyliczonych na 3.722,69 zł, to zgodnie z umową (zob. §3 pkt 8 umowy) miały być one naliczane według stopy procentowej określonej w Cenniku usług. Z umowy wynika, że w dacie jej zawarcia, to jest 9 września 2011 r. oprocentowanie to wynosi 24%. Powód jednak odsetki te wyliczył za okres od dnia 26 kwietnia 2012 r. do 22 kwietnia 2014 r., wskazując, iż ustalił je według zmiennej stopy procentowej, zgodnie z postanowieniami art. 359 § 1¹ k.c., jako czterokrotność stopy procentowej kredytu lombardowego NBP. Nie złożył jednak do akt sprawy powołanego Cennika usług, a tym samym nie wykazał, że zgodnie z tym dokumentem odsetki od zadłużenia przeterminowanego za wskazany okres były wyższe niż odsetki maksymalne. Nie wykazał zatem jednocześnie, że zachodziły podstawy do ustalenia ich na poziomie czterokrotności stopy procentowej kredytu lombardowego NBP. Sąd powinien mieć tymczasem możliwość zweryfikowania tych wysokości według powołanego

Cennika i ustalenia, czy za okres, za jaki zostały ustalone, ich wysokość nie była niższa niż czterokrotność stopy procentowej kredytu lombardowego NBP. Wbrew ciążącemu na nim z mocy art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. obowiązkowi, powód roszczenia tego nie udowodnił co do wysokości. Brak było też w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego podstaw pozwalających na samodzielne ustalenie wysokości tych odsetek przez Sąd.

Mając na względzie powyższe, działając na mocy art. 720 § 1 k.c. oraz na podstawie art. 481 § 1 k.c. Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku.

W punkcie II – opierając się na art. 481 § 1 k.c. a contrario co do żądania zasądzenia odsetek od kwoty 16.263,25 zł za okres od dnia 23 kwietnia 2014 r. do dnia 27 września 2014 r. – oraz w oparciu o art. 6 k.c. a contrario co do żądania skapitalizowanych odsetek od zadłużenia przeterminowanego – powództwo w tym zakresie oddalił.

W punkcie III wyroku Sąd na podstawie art. 102 k.p.c. odstąpił od obciążania pozwanego kosztami postępowania – ze względu na jego trudną sytuację materialną implikowaną faktem, iż jedynym źródłem utrzymania E. P. i pozostającej z nim we wspólnym gospodarstwie domowym żony G. P. pozostaje emerytura w kwocie 1.043,58 zł, mając dodatkowo na względzie ciężką sytuację zdrowotną pozwanego.

W punkcie IV, działając na mocy art. 130³ § 2 k.p.c. oraz art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych sprawach cywilnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r., poz. 1025 ze zm.), Sąd nakazał pobranie od powoda kwoty 827,-zł tytułem nieuiszczonej części opłaty sądowej od pozwu. Opłatę sądową należną od pozwu Sąd ustalił bowiem na kwotę 1.103,-zł, natomiast powód uiszczył tytułem powyższego kwotę 276,-zł. Zatem do uiszczenia pozostało jeszcze 827,-zł. Należność ta przypada(...)

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)